

bage. Derfor vil jeg anbefale, at det tages op til velvillig Overvejelse.

De Indvendinger, der er kommet mod Lovforslaget, skal jeg ikke tage op, jeg skal ikke forsøge at gaa Ordførerne i Bedene. Jeg kan i det hele fuldstændig slutte mig til mit Partis Ordfører. Jeg vil dog nævne, at naar der blev sagt, at det var farligt at lade Anbefalingen hvile hos de kommunale Raad, og at man burde lade den gaa over til Husmandsforeningerne, kan jeg ikke være enig deri. Det forekommer mig, at der er en naturlig Forbindelse imellem dette at skulle anbefale overfor Statskassen og selv skulle staa med en vis Risiko. Derfor finder jeg den Vej, der her er valgt, ret naturlig. Jeg har det Indtryk, at Forudsætningen for, at man skulde undgaa den Risiko, der er, skulde være, at vi fik det ordnet paa den Maade, at dette Laan gik foran de nuværende Prioriteter. Jeg skal ikke komme ind herpaa, thi det forekommer mig, at den højtærede Landbrugsminister ved Fremsættelsen gav en saa klar Begrundelse af, hvorfor vi ikke kunde gaa den Vej. Jeg vil gerne henstille til det Udvalg, som bliver nedsat, at tage velvilligt paa hele Sagen og arbejde hen til, at den maa faa en let Gang gennem Rigsdagen, saa at den kan blive vedtaget i den nuværende Samling. Jeg tror, det er en Lov, der er Trang til, og som vil gøre Nytte.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Dette Lovforslag er jo fra alle Sider blevet modtaget med en Velvillie og venlig Forstaaelse, der giver godt Haab om en forholdsvis let og hurtig Gang igennem Rigsdagen. Der er dog af de ærede Ordførere, og ogsaa af den ærede sidste Taler, fremsat forskellige Betæneligheder vedrørende Lovforslaget, dels Betæneligheder, der angaar forskellige Enkeltheder, dels ogsaa Betæneligheder af mere principiel Natur. Jeg skal, idet det jo efter de faldne Udtalelser maa anses for givet, at der vil blive nedsat et Udvalg til Overvejelse af alle de forskellige Forhold, der her frembyder sig, ikke komme ind paa en Drøftelse af de mange Enkeltheder, som her er fremdragne, men kun holde mig til et Par Indvendinger af mere principiel Natur.

For det første vil jeg gerne sige til det ærede Medlem Hr. Bording, der gjorde den Opfattelse gældende, at 1 Mill. Kr. var et

meget ringe Beløb set i Forhold til den store Betydning, som Grundforbedringsvirksomheden vort Land, over har, at deri kunde jeg for saa vidt være enig med det ærede Medlem, hvis Hensigten med dette Lovforslag var at aabne en almindelig Laanevirksomhed til Støtte for Grundforbedringsarbejderne i det store og hele. Men dette er jo, som alt sagt, ikke Hensigten, og jeg antager ogsaa, at det ærede Medlem deri vil være enig med mig. Saa nødstedt er det danske Landbrug dog heldigvis ikke, at der behøves en Laanevirksomhed fra Statens Side, for at Grundforbedringsarbejderne i Almindelighed kan gaa deres Gang. Vi har jo Laaneinstitutioner Landet over, der er kendte med de lokale Forhold og kan bedømme Forholdene. Jeg tror, at den store Mængde af Grundforbedringsarbejder, der vil blive udført i den nærmeste Fremtid, vil blive udført paa ganske naturlig Maade, uden at Staten behøver at udfolde en stor og omfattende Laanevirksomhed i denne Henseende, og jeg vilde ogsaa være betænkelig ved, om Staten skulde optræde som Laangiver i stor Stil. Jeg haaber, der er Enighed derom fra alle Sider. Det, som er Hensigten, er, at Staten træder hjælpende til i de Tilfælde, hvor der er aabenbar Trang til Grundforbedringer, og hvor det tillige aabenbart er saaledes, at den paagældende Landmand hverken selv har de Midler, der skal til, eller den Kredit, der er nødvendig, medens hans Forhold i øvrigt er saadanne, at det offentlige med Tillid og i Forventning om et godt Resultat kan betro ham de Midler, der er nødvendige. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem i, at den Hjælp i Form af et mindre Laan, der gives, skal tage Sigte paa at hjælpe mindre bemidlede, mindre Landmænd, og da vel i Regelen ogsaa Nybyggerne blandt Jordbrugerne. For saa vidt er der ikke nogen egentlig Uenighed mellem det ærede Medlem og mig. Naar det ærede Medlem ønskede, at der skulde sættes en bestemt Grænse for Jordbrugets Størrelse, vil jeg dog advare derimod, fordi der ved en saadan Grænse altid netop i Grænseegnene kan komme Vilkaarligheder frem, og det forekommer mig, at den Begrænsning af Laanesummen til 1 500 Kr., som findes i Lovforslaget, angiver en Grænse, idet det med denne Begrænsning er klart, at denne Lov er ikke en Laanelov for Gaardejere og heller ikke for